

Predmet: Žiadosť o sprístupnenie informácií

Dobrý deň,

podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám Vás týmto žiadam ako povinnú osobu o sprístupnenie nasledujúcich informácií:

1. Veto primátora:

- a. Koľkokrát bolo v aktuálnom volebnom období (od komunálnych volieb v roku 2014 dodnes) využité primátorom jeho právo pozastaviť výkon uznesenia mestského zastupiteľstva a o aké konkrétne prípady išlo?
- b. Koľkokrát a v ktorých prípadoch bolo veto primátora prelomené zastupiteľstvom?

2. Protesty prokurátora:

- a. Koľkokrát bol v aktuálnom volebnom období (od komunálnych volieb v roku 2014 dodnes) vznesený protest prokurátora v súvislosti s výkonom samosprávy vo Vašom meste a o aké konkrétne prípady išlo?
- b. Koľkokrát a v ktorých prípadoch samospráva protestom nevyhovela a prečo?
- c. V prípade, ak sa prokurátor v niektorých z týchto prípadov obrátil aj na súd, ako súd o týchto protestoch rozhodol?

TO

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA - NOVÉ

MIESTNY ÚRAD BRATISLAVA - NOVÉ MESTO

Junácka č. 1, 832 91 Bratislava 3

Oddelenie organizačné a evidencie obyvateľov

Váš list číslo/zo dňa:

Naše číslo:

19209/7029/2018/OR/CERJ

I-68/2018

Vybavuje /☎/@:

Červenková / 02-49 253 367

julia.cervenkova@banm.sk

Bratislava:

26.05.2018

Vec: Oznámenie o predĺžení lehoty

Vo veci Vašej žiadosti o poskytnutie informácií zo dňa 18.05.2018 v znení:

1. Veto primátora

- koľkokrát bolo v aktuálnom volebnom období (od komunálnych volieb v roku 2014 dodnes) využité primátorom jeho právo pozastaviť výkon uznesenia mestského zastupiteľstva a o aké konkrétne prípady išlo?
- koľkokrát a v akých prípadoch bolo veto primátora prelomené zastupiteľstvom?

2. Protesty prokurátora:

- koľkokrát bol v aktuálnom volebnom období (od komunálnych volieb v roku 2014 dodnes) vznesený protest prokurátora v súvislosti s výkonom samosprávy so Vašom meste a o aké konkrétne prípady išlo?
- koľkokrát a v akých prípadoch samosprávy nevyhovela a prečo?
- v prípade, ak sa prokurátor v niektorých prípadoch obrátil aj na súd, ako súd o týchto protestoch rozhodol?

; Vám v zmysle § 17 ods. 2 písm. b) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“) oznamujeme predĺženie zákonnej lehoty, podľa § 17 ods. 1 Zákona, na vybavenie Vašej žiadosti o osem pracovných dní.

Dôvodom predĺženia zákonnej lehoty je vyhľadanie a zber väčšieho počtu oddelených informácií požadovaných na sprístupnenie vo Vašej žiadosti.

S pozdravom

JUDr., Ing. Eubomír Baník
prednosta MÚ BA -NM

Číslo účtu	IČO	Stránkové dni	
SK08 5600 0000 0018 0034 7007	00 603 317	Pondelok	8 - 12,00 13 - 17,00
		Streda	8 - 12,00 13 - 17,00
	DIČ	Piatok	8 - 12,00
	2020887385		

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Dňa 05.05.2016 bol mestskej časti doručený protest prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III, Vajnorská 47, 832 77 Bratislava, č. k. Pd 70/16/1103-6 zo dňa 02.05.2016. Protest smeruje proti VZN č. 6/2015 zo dňa 13.10.2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava – Nové Mesto (*d'alej v texte len „VZN“*).

Prokurátor po preskúmaní VZN dospel k záveru, že nižšie uvedené ustanovenia VZN nie sú v súlade so zákonom:

§ 2 ods. 1 písm. a) VZN

„Pre účely tohto nariadenia sa pod pojmom: verejné priestranstvo rozumejú všetky miesta, ktoré slúžia na verejné užívanie, sú verejne prístupné ako napr. ulice, námestia, parky, miestne komunikácie, terasy, mosty, tunely, podchody, priechody, nadchody, chodníky, priestory staníc a zastávok Železníc SR, prímestskej a diaľkovej autobusovej dopravy, mestskej hromadnej dopravy, verejné WC, verejné parkoviská a obratiská, trhoviská, detské ihriská, schody, lesoparky, plochy verejnej zelene, ktoré slúžia verejnému užívaniu a všetky ostatné verejne prístupné a použiteľné priestory a plochy.“

; prokurátor vidí rozpor „v neprimeranej extenzívnej definícii“, odporúča používať definíciu „verejného priestranstva“ uvedenú v § 30 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

§ 3 ods. 1 VZN

„Za čistotu a poriadok na nehnuteľnostiach, verejných priestranstvách a iných objektoch zodpovedá ich vlastník, správca, nájomca alebo užívateľ bez ohľadu na to, akým spôsobom k znečisteniu a narušeniu poriadku došlo, ktorý je súčasne povinný znečistenie a neporiadok bezodkladne odstrániť. Práva a nároky voči tomu kto znečistenie alebo porušenie spôsobil zostávajú zachované.“

; prokurátor vidí prekročenie právomoci obce dané Ústavou SR a zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (*d'alej v texte len „zákon o obecnom zriadení“*).

§ 4 ods. 1 VZN

„Vlastník, správca, nájomca alebo užívateľ sú povinní udržiavať svoje nehnuteľnosti a ich okolie, v čistote a poriadku tak, aby nečistota z nich nebola zanášaná na verejné priestranstvo a aby svojím stavom nenarúšali vzhľad mestskej časti a životné prostredie a neohrozovali bezpečnosť a zdravie občanov.“

; prokurátor vidí prekročenie právomoci obce vo vzťahu k ustanoveniu § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení, kde podčiarkuje neprimeraný zásah do práv fyzických osôb a právnických osôb pri nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci.

Po preskúmaní protestu prokurátora vo vzťahu k namietaným ustanoveniam VZN a ich rozporu s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky spracovateľ nenašiel dôvody k vyhovneniu protestu prokurátora.

Vo veci napadnutého ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) VZN, ktoré podľa názoru prokurátora neprimerane extenzívne definuje verejné priestranstvo, uvádzame:

- definícia verejného priestranstva nie je v celom platnom poriadku Slovenskej republiky definovaná všeobecne, ale definícia tohto pojmu je vždy prispôbena účelu právnej normy;
- ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov definuje verejné

priestranstvo nasledovne: „Verejným priestranstvom na účely tohto zákona sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce. Verejným priestranstvom na účely tohto zákona nie sú pozemky, ktoré obec prenajala podľa osobitného zákona“;

- zámerne poukazujeme práve na zákonom priznaný účel zadefinovania pojmu „verejné priestranstvo“, nakoľko práve toto ustanovenie samo vypovedá, že definícia „verejného priestranstva“ slúži potrebám zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov;
- predmetom zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov je **daň za osobitné užívanie verejného priestranstva** (§ 30 ods. 1);
- dovoľujeme si poukázať práve na „osobitné užívanie verejného priestranstva“, pretože verejné priestranstvo je zo strany obce možné užívať (a zákon sa na túto formu aj priamo odvoláva) aj podľa § 9a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov;
- z uvedeného je teda zrejmé, že definícia pojmu „verejné priestranstvo“ pre účely zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov nebude riešiť najširší možný význam tohto pojmu, pretože užívanie verejných priestranstiev tu má význam hospodársky a zákon č. 582/2004 Z. z. plní úlohy spojené s užívaním obecného majetku;
- ambíciou VZN je však primäť verejnosť k dodržiavaniu čistoty a poriadku, a práve z uvedeného dôvodu je definovanie pojmu „verejné priestranstvo“ v čo možno najširšom slova zmysle;
- oporu pre takto extenzívne definovaný pojem verejného priestranstva možno nájsť analogickým použitím definície verejnej zelene ako zelene, ktorá je verejne prístupná. Táto definícia je uvedená v STN 83 7010. Teda pokiaľ je verejnou zeleňou všetka verejne prístupná zeleň a vychádzajúc z princípu, že zeleň je príslušenstvom k pozemku, tak v prípade, ak je verejné prístupná zeleň, aj pozemok je verejne prístupný;
- nakoľko je dodržiavanie čistoty a poriadku v obci vizitkou jej obyvateľov, tak definovanie pojmu „verejné priestranstvo“ nie je možné zúžiť na definíciu, ktorú zákonodárca použil v zákona č. 582/2004 Z. z., ktorá je priamo zákonodárcom limitovaná pre účely miestnych daní a poplatkov;
- právo má slúžiť ľuďom a spoločnosti, právo nie je nepružný a skostnatý systém, ktorý je nemenný, tak ako sa spoločnosť vyvíja, tak aj právo má/malo by odrážať potreby a záujmy spoločnosti. Je možno dobré položiť si otázku či čistotu a poriadok verejných priestranstiev je možné obmedziť len na nehnuteľnosti vo vlastníctve/v správe obcí, alebo či nie je čistota a poriadok verejných priestranstiev záujmom celospoločenským..

Vo veci napadnutého ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) VZN - prekročenie právomoci obce dané Ústavou SR a zákonom o obecnom zriadení, uvádzame:

- prokurátor má za to, že toto ustanovenie VZN ukladá *vlastníkovi nehnuteľnosti* nad rámec zákona zodpovednosť za čistotu a poriadok ako aj povinnosť bezodkladne odstrániť znečistenie a neporiadok a teda upravuje aj záležitosti súkromnoprávnej povahy spôsobom, že mestská časť v nich už nevystupuje ako orgán územnej samosprávy, ale ako subjekt ukladajúci povinnosti jednostrannými príkazmi fyzickým osobám a právnickým osobám;
- dovoľujeme si s týmto názorom nesúhlasiť;
- Mestská časť v žiadnom prípade neukladá „povinnosti jednostrannými príkazmi“. Vlastnícke právo je upravené v § 123 Občianskeho Zákonníka. Na základe tohto ustanovenia je vlastník veci oprávnený:
 - a) držať (ius possidendi)
 - b) užívať, požívať plody a úžitky (ius utendi et fruendi)
 - c) nakladať s ním (ius disponendi)

; pre účely VZN a protestu prokurátora sa ako najdôležitejšie javí práve **ius utendi et fruendi**, t. j. právo vlastníka užívať, požívať plody a brať úžitky zo svojho vlastníctva, toto práva oprávňuje vlastníka brať tak plody hmotné (najčastejšie sa vždy spomína ovocie), ale aj plody z úžitkov (napr. úroky z vkladov). Vlastníctvo však aj zaväzuje a výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom (čl. 20 ods. 3 Ústavy SR; tiež čl. 11 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd).;

- pokiaľ vlastník nehnuteľností trpí na svojej nehnuteľnosti neporiadok, nie je možné tento stav tolerovať, pretože tento výkon vlastníckeho práva minimálne poškodzuje životné prostredie (napr. existencia nelegálnych skládok). Úpravu susedských vzťahov nesie Občiansky zákonník v ustanovení § 127 ods. 1, v ktorom ukladá vlastníčkovi povinnosť zdržať sa všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv;
- ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyhlasuje taxatívne akého konania sa vlastník každej veci musí zdržať;
- sme presvedčený o tom, že mestská časť v § 3 ods. 1 písm. a) VZN aplikovala v praxi ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s čl. 20 ods. 3 Ústavy SR;
- povinnosť starať sa o čistotu a poriadok na nehnuteľnostiach uvedeným spôsobom tak mestská časť **nezakladá**, pretože táto povinnosť už vlastníkom uložená je, a to tak Občianskym zákonníkom ako aj Ústavou SR;
- znenie § 127 Občianskeho zákonníka upravuje susedské vzťahy, ktoré vznikajú predovšetkým medzi vlastníckymi nehnuteľnosťami (*od postavenia vlastníka sa odvíja aj postavenie – výkon práv a povinnosti nájomcu, správcu a pod.*), pričom nemusí ísť vždy o bezprostredných susedov, ktorí majú spoločnú hranicu, ale do úvahy môžu prísť i ďalší vzdialenejší vlastníci v širšom okolí, ak je medzi nimi zachovaná taká miestna súvislosť, že výkon vlastníckych práv jedného môže nedovolené zasahovať do chránených práv druhého. V Občianskom zákonníku pri úprave susedských vzťahov je uplatnená zásada vzájomnosti, ktorá spočíva v tom, že ochrana poskytovaná právam vlastníka jednej veci, nesmie byť v nepomere k spravodlivej ochrane práv vlastníka druhej veci;
- Mestská časť v tejto súvislosti si dovoľuje poukázať aj na čl. 20 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. „Vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.“; z uvedeného nad všetku pochybnosť vyplýva:
 - **AD1**, že ústavná ochrana vlastníckeho práva je limitovaná všeobecnými záujmami chránenými zákonom, pričom chráneným záujmom je ochrana ľudského zdravia, prírody, kultúrnych pamiatok a životného prostredia. Pojem „nad mieru ustanovenú zákonom“ je daný napr. zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v platnom znení, zákonom č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, ale aj Občianskym zákonníkom (§ 127 ods. 1)
 - **AD2**, vlastníctvo zaväzuje, t. j. výkon vlastníckeho práva jedného, je limitované výkonom vlastníckeho práva iného.

Vo veci napadnutého ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) VZN, ktoré podľa názoru prokurátora neprimerane prekračuje právomoci obce vo vzťahu k ustanoveniu § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení, kde podčiarkuje neprimeraný zásah do práv fyzických osôb a právnických osôb pri nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci; **uvádzame:**

- inštitút všeobecne záväzného nariadenia nie je definovaný v § 6 zákona o obecnom zriadení; toto ustanovenie upravuje pravidlá pre vydávanie všeobecne záväzných nariadení;
- normotvornú právomoc obciam zveruje Ústava SR v článku 68 a 71;

- všeobecne záväzné nariadenie obce ako: „*normatívny právny akt vydaný obecným zastupiteľstvom, ktorého obsah je záväzný pre všetky fyzické a právnické osoby trvalo alebo prechodne, náhodne či jednorázovo sa zdržiavajúce na tom-ktorom území obce.*“;
- § 6 zákona o obecnom zriadení rozlišuje dva druhy všeobecných záväzných nariadení:
 - **AD1:** tzv. prvotné (originárne) podľa odseku 1, ktoré obec vydáva vo veciach územnej samosprávy
 - **AD2:** tzv. odvoденé (derivatívne), ktoré obec vydáva na základe splnomocňujúcich ustanovení zákonov v rámci a pri plnení preneseného výkonu štátnej správy;
- na vydanie prvotných všeobecne záväzných nariadení nepotrebuje obec výslovné zákonné splnomocnenie, keďže toto splnomocnenie už je obsiahnuté v čl. 68 Ústavy SR;
- prvotnými všeobecne záväznými nariadeniami môže obec upraviť veci samosprávy, a teda môže nimi upraviť aj tie vzťahy, ktoré nie sú upravené zákonmi, pričom tieto všeobecne záväzné nariadenia musia byť v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami. Čo sú veci samosprávy vymedzuje § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení, kde pod písm. g) je demonštratívne spomenuté aj udržiavanie čistoty v obci, t. j. práve oblasť, ktorú VZN upravuje;
- nie je nám preto absolútne zrejmé v čom mestská časť prekročila právomoci obce vo vzťahu práve k tomuto ustanoveniu a ako/čím neprimerane zasahuje do práv fyzických osôb a právnických osôb. Opätovne poukazujeme na čl. 20 ods. 3 Ústavy SR v spojení s § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorých vyplýva, že vlastníctvo vlastníka zaväzuje, nie je bezbrehé a v žiadnom prípade nemôže byť na úkor všeobecne chráneným záujmom, ktorými sú ochrana ľudského zdravia, prírody, kultúrnych pamiatok a životného prostredia.

Na základe uvedeného máme za to, že VZN v napadnutých častiach, tak ako sú tieto vyššie citované, nezakladá ich nezákonnosť, práve naopak mestská časť pri tvorbe VZN vychádzala z platnej právnej úpravy obsiahnutej v Ústave SR (predovšetkým čl. 20 ods. 3) a v Občianskom zákonníku (§ 127 ods. 1), a teda VZN upravuje „miestne záležitosti“, ale v mantineloch daných citovanými ustanoveniami; mestská časť neukladá žiadne povinnosti, ktoré by už neboli obsiahnuté v zákone (§ 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Mestská časť má za to, že limity normatívnej činnosti obce boli pri tvorbe VZN dodržané a v žiadnom prípade nie sú v napadnutých častiach VZN porušené.